

Titulació	Tipus	Curs
Ciència, Tecnologia i Humanitats	OB	3

Professor/a de contacte

Nom: Alicia Fernández Gallego Casilda

Correu electrònic: alicia.fernandez@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Atès que l'estudiantat haurà acreditat, pel fet d'haver aprovat les assignatures de formació bàsica, l'assoliment de les competències necessàries, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció tant oralment com per escrit. Per això, els errors ortogràfics i d'expressió que pugui cometre suposaran un descens significatiu de la seva puntuació a la qualificació final.

Les activitats, pràctiques i treballs que s'hauran de presentar a l'assignatura hauran de ser originals i no s'admetrà, sota cap circumstància, el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. La presentació de material no original sense que això s'indiqui adequadament comportarà de manera automàtica la qualificació de suspens (0).

Hom parteix de la suposició que l'estudiantat coneix també les normes generals de presentació d'un treball acadèmic.

Seria desitjable -tot i que de cap manera no serà exigible- que l'alumnat tingui un clar interès pels textos literaris i pel debat entre ciència i humanitats.

Objectius

El curs planteja un recorregut històric i temàtic al voltant dels modes d'apropiació i de qüestionament, per part de la literatura, dels discursos i les fites científics des de l'Edat Moderna fins al present.

L'assignatura posa l'accent a la lectura, l'anàlisi i el comentari d'obres literàries concretes que il·lustren diversos moments i diverses perspectives del diàleg, sovint molt crític, entre la cultura científica i la humanístico-artística.

Competències

- Aplicar els coneixements de l'ètica a la ciència en societat i determinar l'impacte que deuen tenir en els canvis tecnològics que afecten les persones i la condició humana.
- Construir discursos sobre el coneixement científicotècnic utilitzant els recursos lingüístics propis de l'argumentació.

- Descriure les interaccions entre art, literatura i ciència com a motor en els processos creatius complexos i en la difusió del coneixement.
- Que els estudiants puguin transmetre informació idees, problemes i solucions a un públic tan especialitzat com no especialitzat.
- Reconèixer i interpretar els elements que integren la cultura material i visual de la ciència i la tecnologia en els diferents estadis del seu desenvolupament.
- Reconèixer la dimensió política, social i cultural del desenvolupament de la ciència i la tecnologia en les diferents etapes històriques.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar, des de les obres literàries, la dimensió humana, moral i emocional del desenvolupament científic.
2. Construir un discurs propi adaptat als diferents formats de debat entorn de la ciència en l'esfera pública.
3. Descriure i utilitzar els principals gèneres de divulgació científica des dels textos especialitzats fins als de divulgació popular.
4. Descriure i valorar els models narratius i les estratègies retòriques que hi ha al darrere dels discursos científics de gran impacte social.
5. Desenvolupar un sentit crític de la circulació del coneixement científic i del seu estatus dinàmic entre experts i profans.
6. Identificar la dimensió estètica i artística de la cultura científica.
7. Identificar les diferències entre llenguatge científic i literari.
8. Plantejar interpretacions elaborades sobre la manera com la literatura s'apropia dels avenços i discursos científics i els adapta als seus propòsits.
9. Reconèixer la presència en la cultura dels grans debats científics del moment.

Continguts

Introducció: la relació canviant entre les dues cultures

1. La literatura i la Revolució científica de l'Edat Moderna: utopia, sàtira i nous horitzons del coneixement
2. Positivisme, progrés i els seus interrogants: la ciència ficció com a gènere literari
3. La ciència com a eina del poder: al·legoria i biopolítica
4. Deixant enrera el pessimisme: les distopies de finals del segle XX i principis del XXI
5. El cos, la seva transcendència i la seva dissolució: literatura i posthumanitat
6. El retorn a la natura: ecologia i literatura

Epíleg: la divulgació científica com artefacte narratiu

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i sessions de seminari i/o de pràctiques	50	2	1, 2, 4, 5, 6, 8, 9

Tipus: Supervisades

Tutories programades i consultes per correu electrònic	15	0,6	
Tipus: Autònomes			
Treball realitzat autònomament (lectura estudi, realització de treballs escrits i/o de presentacions a l'aula)	85	3,4	1, 3, 5, 7, 8

El plantejament ideal del curs implica un model d'aprenentatge continuat, segons el model de seminari.

L'eix és el comentari a classe, prèvia lectura, dels textos primaris (literaris) que conformen l'assignatura, textos que interrogarem a partir dels continguts generals del curs i de perspectives històriques i teòriques. Parts equivalents d'aquesta tasca es fan a l'aula, presentades i dirigides pel/per la professor/a, i part de manera autònoma, amb la lectura i reflexió prèvies sobre els textos de cada sessió o mitjançant exposició a l'aula.

En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

El plantejament ideal del curs implica un model d'aprenentatge continuat, segons el model de seminari.

L'eix és el comentari a classe, prèvia lectura, dels textos primaris (literaris) que conformen l'assignatura, textos que interrogarem a partir dels continguts generals del curs i de perspectives històriques i teòriques. Parts equivalents d'aquesta tasca es fan a l'aula, presentades i dirigides pel/per la professor/a, i part de manera autònoma, amb la lectura i reflexió prèvies sobre els textos de cada sessió o mitjançant exposició a l'aula.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Lliurament Escrit 1	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Prova escrita a l'aula 1	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Prova escrita a l'aula 2	35%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

La qualificació depèn de la realització de dos exàmens a l'aula, cadascun sobre aproximadament el 50% del temari i d'un treball de breu extensió (5-8 pàgines) referit a alguna de les obres, temes o problemes del curs.

Per accedir a la mitjana final cal obtenir almenys un 4 a totes les proves. La recuperació només permet presentar-se a dues de les tres proves. L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, etc. El professor o professora vetllarà perquè l'estudiant hi pugui accedir o li oferirà mitjans alternatius, que estiguin al seu abast.

AVALUACIÓ ÚNICA

- Prova escrita a l'aula 1 (primera part del temari): 35%
- Prova escrita a l'aula 2 (segona part del temari): 35%
- Lliurament escrit 1 (assaig de mitjana extensió): 30%

Bibliografia

- Aguirre, Joaquín M^a (ed.), *Darwin en la ficción*, Universidad Complutense, Madrid, 2010.
- Asúa, Miguel de, *Ciencia y literatura. Un relato histórico*, EUDEBA, Buenos Aires, 2004.
- Bernat, Pasqual et al. (eds.), *Ciència i ficció: l'exploració creativa dels móns reals i dels irreal*, Talaiots, Palma de Mallorca, 2017.
- Braidotti, Rosi, *Lo posthumano*, Gedisa, Barcelona, 2015.
- Clarke, Bruce; Rossini, Manuela (eds.), *The Routledge Companion to Literature and Science*, Routledge, Nova York, 2010.
- Duran, Xavier, *La ciència en la literatura*, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona, Barcelona, 2015.
- Glotfelty, Cheryl; Fromm, Harold (eds.), *The Ecocriticism Reader*, University of Georgia Press, Athens. 1996.
- Haynes, Roslynn D., *From Faust to Strangelove: Representations of the Scientist in Western Literature*, Johns Hopkins University Press, Baltimore, 1994.
- Haynes, Roslynn D., "Ciencia y literatura. ¿Ya ha acabado la guerra entre las dos culturas", *MÉTODE Science Studies Journal*, 4 (2014). <https://dx.doi.org/10.7023/metode.82.3563>
- Huxley, Aldous. *Literatura y ciencia*, Edhasa, Barcelona, 1964.
- Locke, David M., *La ciencia como escritura*, Cátedra, Madrid, 1997.
- Snow, Charles Percy, *The Two Cultures and the Scientific Revolution*, Cambridge University Press, Nueva York, 1961.
- Wagensberg, Jorge, *Yo, lo superfluo y el error: historia de vida o muerte sobre ciencia o literatura*, Tusquets, Barcelona, 2009.

Programari

Word, PowerPoint, Excel, Teams

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt